

320.4597

MOT
2001

TRUNG TÂM KHOA HỌC XÃ HỘI VÀ NHÂN VĂN QUỐC GIA
VIỆN NGHIÊN CỨU NHÀ NƯỚC VÀ PHÁP LUẬT

TS. LÊ MINH THÔNG

Chủ biên

- ĐÀO TẠO - Những luận cứ khoa học về việc hoàn thiện bộ máy Nhà nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam trong thời kỳ công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước

MỘT SỐ VẤN ĐỀ
VỀ HOÀN THIỆN TỔ CHỨC VÀ HOẠT ĐỘNG
CỦA BỘ MÁY NHÀ NƯỚC

NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI
TRUNG TÂM THÔNG TIN THƯ VIỆN

V-DO/17072

NHÀ XUẤT BẢN KHOA HỌC XÃ HỘI
Hà Nội - 2001

KTV645

MỤC LỤC

Trang

Lời nói đầu

9

- ◆ ĐÀO TRÍ ÚC - Những luận cứ khoa học của việc hoàn thiện bộ máy Nhà nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam trong thời kỳ công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước (*Báo cáo đề dẫn*) 13

PHẦN I

NHỮNG VẤN ĐỀ CHUNG VỀ TỔ CHỨC BỘ MÁY NHÀ NƯỚC

- ◆ LÊ MINH THÔNG - Một số vấn đề về hoàn thiện các cơ sở hiến định của tổ chức bộ máy nhà nước ở nước ta hiện nay 27
- ◆ BÙI XUÂN ĐỨC - Vấn đề nhận thức và vận dụng nguyên tắc tập quyền xã hội chủ nghĩa trong điều kiện hiện nay 47
- ◆ NGUYỄN CỬU VIỆT - Một số vấn đề về cải cách bộ máy nhà nước 66
- ◆ VŨ HỒNG ANH - Về cơ chế thực hiện quyền lực nhà nước ở nước ta 84
- ◆ PHẠM NGỌC QUANG - Nhà nước trước yêu cầu xây dựng kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế (*một số vấn đề phương pháp luận*) 103

- ♦ LÊ MINH THÔNG - Những bước cải cách đối với các thiết chế cơ bản của quyền lực nhà nước trong lịch sử lập hiến Việt Nam 119
- ♦ NGUYỄN ĐĂNG DUNG - Về việc sửa đổi Hiến pháp năm 1992 - Một số vấn đề nguyên tắc 165
- ♦ NGUYỄN THỊ HỒI - Kinh nghiệm tổ chức và hoạt động của bộ máy nhà nước ở một số nước trên thế giới 184

PHẦN II

NHỮNG VẤN ĐỀ VỀ QUỐC HỘI

- ♦ PHẠM VĂN HÙNG - Vấn đề quyền lực của Quốc hội 201
- ♦ NGÔ ĐỨC MẠNH - Về quyền lập pháp của Quốc hội và ban hành pháp lệnh của Uỷ ban thường vụ Quốc hội 220
- ♦ PHAN HÀ - Một số vấn đề về quyền giám sát 235

PHẦN III

NHỮNG VẤN ĐỀ VỀ CHỦ TỊCH NƯỚC

- ♦ LÊ ĐÌNH TUYẾN - Chế định Nguyên thủ quốc gia trong điều kiện một đảng cầm quyền 259

PHẦN IV

NHỮNG VẤN ĐỀ VỀ CHÍNH PHỦ

- ♦ LÊ MINH TÂM - Quyền hành pháp và chức năng của quyền hành pháp 279
- ♦ PHẠM TUẤN KHẢI - Hoàn thiện cơ cấu tổ chức của Chính phủ trong điều kiện đổi mới 297

- ◆ LÊ HỒNG SƠN - Đổi mới tổ chức và hoạt động của Chính phủ 311
- ◆ NGUYỄN PHƯỚC THỌ - Vị trí, vai trò và vấn đề đổi mới sự chỉ đạo, điều hành của Thủ tướng Chính phủ 322

PHẦN V

NHỮNG VẤN ĐỀ VỀ CƠ QUAN TƯ PHÁP

- ◆ PHẠM HỒNG HẢI - Vai trò của Tòa án trong hệ thống các cơ quan tư pháp 351
- ◆ NGUYỄN TẤT VIỄN - Bàn về tổ chức và hoạt động của các cơ quan tư pháp 370
- ◆ NGUYỄN QUANG LỘC - Hệ thống cơ quan xét xử: Một số vấn đề lý luận và thực tiễn 382
- ◆ DƯƠNG THỊ THANH MAI - Mấy suy nghĩ về đổi mới tổ chức và hoạt động của Toà án nhân dân 403
- ◆ ĐINH VĂN QUẾ - Xung quanh vấn đề đổi mới tổ chức và hoạt động của Toà án nhân dân 418
- ◆ LÊ HỮU THẾ - Về vị trí và chức năng của Viện Kiểm sát nhân dân trong bộ máy nhà nước đổi mới 443

PHẦN VI

NHỮNG VẤN ĐỀ VỀ CHÍNH QUYỀN ĐỊA PHƯƠNG

- ◆ DƯƠNG QUANG TUNG - Bàn về mô hình tổ chức chính quyền địa phương 465
- ◆ VŨ THU - Một số vấn đề về tổ chức và hoạt động của chính quyền địa phương 482

- ♦ TRẦN THANH PHƯƠNG - Đổi mới tổ chức Hội đồng nhân dân và Uỷ ban nhân dân 498
  - ♦ TRẦN NHO THÌN - Một số ý kiến xung quanh việc đổi mới tổ chức và hoạt động của Uỷ ban nhân dân xã hiện nay 511
  - ♦ VŨ HUY TÙ - Cơ chế "một cửa, một dấu" với vấn đề hoàn thiện mô hình tổ chức bộ máy hành chính ở địa phương 532

LỜI NÓI ĐẦU

Nghị quyết Hội nghị Trung ương lần thứ 8, khoá VII, Nghị quyết Hội nghị Trung ương lần thứ 3, khoá VIII, đã xác định những định hướng cơ bản về đổi mới và tăng cường Nhà nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam. Những cải cách, sắp xếp trong tổ chức và hoạt động của bộ máy nhà nước theo các quan điểm và phương hướng được xác định trong các văn kiện của Đảng đã mang lại những kết quả nhất định trong việc củng cố, tăng cường hiệu quả hoạt động của bộ máy nhà nước, góp phần bảo đảm thắng lợi sự nghiệp cách mạng của Đảng, Nhà nước và nhân dân ta.

Tuy nhiên, như Hội nghị lần thứ 7 Ban chấp hành Trung ương Đảng, khoá VIII đã nhận định: "...Cho đến nay, nhìn chung tổ chức, bộ máy của hệ thống chính trị, nhất là bộ máy hành chính nhà nước còn cồng kềnh nhiều đầu môi, tầng nấc trung gian, chất lượng hoạt động và hiệu quả thấp. Chức năng, nhiệm vụ, thẩm quyền và chế độ trách nhiệm của nhiều cơ quan và người đứng đầu chưa thật rõ, còn